



శ్రీరస్తు.

శ్రీరామాయనము

సీతసమర్ప.

వీరరసమున శివవిల్లు | ఆరూఢిగ భండించి |
 వేడుకతో వైడేహిని బెండ్లాడివచ్చెనే రామచం
 ద్రా ' అప్పుడుదశధరాజాతప్పక జనకునిజూచి
 యిప్పుడుమీపుత్రికనూ | మాయింటికి పంపగ వలె
 నూ | రాముతో రాజ్యము జేయుమని సీతకుము
 త్యతలంబ్రాటూ | తానికివడిబియ్యములుప్రేమతో
 నిడిరంతటను ' రాజభూషణములుబెట్టి నాణెపులొ
 డుతులొకొడిగి | రమణిరోరామునిచిత్తము ' రాస
 డుద వెమాయమ్మా ' అత్తలమామల సేవాభక్తితో శా
 యవెతల్లి | పతియేకాంతముజెప్పిన పలుకకుయెవ్వ
 రితోను | పతిసీపాలిటిదైవముమదియెప్పుడు గాదల
 చూ ఓవదినెరొమామనువేడుచు ' ' వానికికోడలు
 నుమ్మిభావించెలూకొమ్మి చానలలోనొక్క బాలనేను -
 పిలచిభోజనములకూ పెట్టినగానొల్లడునుమ్మి వలద

సింహుగగెదెయ్యే'యమ్మా ఓవదినెరో చూచాలా ।
 ఓరువుగలనాతల్లి ఒప్పులకుప్ప వెనీశా ! నాటివజ్జిరో
 పోయి రావేననుగన్నా తల్లి । ఆపడుచుని పం
 పకున్నా ఆడుకుండురే యాజనులూ । పాటిగాడు
 గాఢాతల్లి వసిడిబొమ్మరోవిన వే' అనుచునుబుద్ధులు
 జెప్పి అంపదలచెకూతుర్ని । వెన్నెలకుపూబోణిరో
 నిన్నెన్నడుమాడగగలనే ముమ్మారుమూయిల్లుజూ
 చి' వెళ్లుమునాతల్లి కన్నులజలములు నింపుతు క
 న్న తల్లియుతాబంపె । రామునిసతితానెప్పుడూరత్న
 పువల్లకినెక్కే' కురిసెను పువ్వులనానా మోనె
 ను నుర దుందుభులూ । ఆడిరి అవ్వర్రస్త్రీలూ పాడి
 రిభాగవతులూ' కదలిరికాల్బలములతో వెనుబడి
 రథములునడువా' ఊదిరినాగస్వరములు చేసిరి
 ఆశీర్వాదములూ । ఎదురుగపరశురామునివిల్లుయొ
 శశబ్దమువినిభండించిచెదరకుండాదీ నెనుశౌర్యవం
 తుడురామచంద్రా । అతనిపుణ్యచోకానికి పోకుం
 డా చకశరమ్మా' సీతిమాగమున వేసిన సీలివంతు
 డా' రామచంద్రా' సీతనుగూడయ్యేధ్యచో వ
 తింపగసాగే వెరుగుచు వైభవినొప్పుచు పరిను

శించెనే రామచంద్రా! కోమలిభుజియించిలేచితాం
 జూలమ్మల్లు లేయించును! బోడుగూడి యాడగనొ
 కచ్చేడి యగనెనే రామచంద్రా! నీతగట్టినాపెలిప
 ట్టు! చీరచూచినడుచెలులూ! ఆత్మపులసీతసమ
 తా! ఆడియున్నదె రామచంద్రా! అత్తయుపిన్ని
 కౌసల్యతత్తరింపకడువచ్చి చిత్తరిచిరిటు చూప
 మని అత్తడిగెసుకోడల్ని! అత్తడిగిన భయమునను
 చిత్తరిచిరి నవ్వులతో ముద్దయి శిరసటువంచుకు
 కొద్దిగచీరటుజూపె! కడువేడును కౌసల్యమున
 ముగవిప్రులబిలవి! తగుగద్దెబెట్టించి తాంబూల మి
 చ్చె నేరామచంద్రా! శ్రీరాములపట్టపుడేవీశుభము
 గనమతాలాడింది! వేళజూచి చెప్పుడియిదివేడు
 కళాయగవలె రామచంద్రా! అప్పుడుపంచాంగం
 బులుపిప్పిచూచిమునులెల్లామంచిదీహస్తనక్షత్రము
 పంచమీసోమవారమ్మా! యెంతర్హామాయెను ఆ
 భిజితు మంచిముహూర్తము రామచంద్రా! పరమ
 పతివ్రతయయియుండును పదుగురుపుత్రులగను
 ను! పట్నపురాణై రాజ్యము పాలింపును రామచంద్రా!
 కడువేడుక కౌసల్య! మేమతొచెలులనుడి

లచి । వేరయ్యాండ్రను చిలువుమనిపెండ్లికూతురుజే
 యవతెరామచంద్రాగి పసుపునలచిసీతకునుబంగరు
 పట్టుచీరగట్టి । చేడెకుచంద్రా కావిరవికె దొడగిరి
 రామచంద్రా । కాటుకకసురితిలకము । కాంతకు
 సూటిగదీర్చి । ఛాయగలా బంగారపు నెలతకు అ
 ద్దముజూపి । నాల్గదిక్కుల మాణిక్యపుదీపములు
 వెలుగగనుంచిపువ్వులబంతులుజుట్టిరిసాలుపుగజాన
 కీకపుడూపాడుచుకంబళి బరచిరి పంకజాక్షి జానకికి
 మంచినవరతపురోహియొంచగలపసిడిరోకభూ
 సఖియలుబాడుచు చ్చిమిలిదంచిరి । వేడ్కతోరామ
 చంద్రా ॥

సు వ్వి పా ట .

సువ్విరామచంద్ర సువ్విసువ్వికీతిఁసాంద్రసువ్వి
 సువ్విసీతమ్మమాకు శుభములిమ్మా । సువ్విసువ్వులాలి!
 సృష్టిలోను సీతమ్మసమతఁకోట్నా లుదంచ । వేడ్క
 తోవేరయ్యాండు వేగవచ్చిరీ । సువ్విరామచంద్ర
 సువ్విసువ్వికీతిఁసాంద్ర సువ్విసువ్విసీతమ్మమాకు శు
 భములిమ్మా । పసిడిరోళ్ళుబట్టి వద్దముఖులు సువ్వి
 దంచ కనులపండుగాయె కౌనల్యకప్పుదూ ॥ సు ॥

పరిమళాదులనుంపించిరి - పచ్చిపోకలుచా
 లాపండుటాకులనుంచీ - జాజికాయ మొదలగుతాం
 బూరిపువ్వువ్యములుంచిరి || రా || ఘోమితో గలచు
 ట్టాలకు వేమితో లేబులంపిరి - అంగవంగకాఁగింగా
 ఘోమితో దేహాధిపతులు తమనతులతో గూడుకుని త
 మురంతాయె తెంచిరి - మురియుచునత్తురు జనులున
 గలంతానిండందీ - అయ్యేభ్యవట్టు ప్రవాచికిపంచిరి
 పసుపులుసూనె - చెప్పిరిభోజనములకా చల్లియకు
 శోభనమనిరి - ఇందుముఖులు తమంతా పాడుతు
 జలకములాడి - వరుసతో వలువలుగట్టుకుఁబురయు
 చువచ్చిరి || రా || ఘోమగొలువగా వాయిద్యము
 ల శ్రీరాముల శిరస్సంటిరి - నిర్మలయుడకమ్ములతో
 నేర్పునజలకములాచ్చిరి - బంగరు పట్టుపీతాంబ్రము
 కట్టనిచ్చిరి వేడుకలా - తీరుగ కస్తూరితిలకము దీ
 ర్చిరి || రా || కౌస్తుభామణి పతకము కణకుండల
 ములువెలుగా - పచ్చలకిరీటము భుజకీర్తులనుంచె
 నె || రా || చొండుమల్లెలుజుట్టెను శ్రీరాములకూల
 త్తణులు - పచ్చనిపందిళ్ళతోను - రత్నపుకంబళ్ళు
 పరపించిరి - అచ్చుగ వేదవిపులతోపచ్చి వశిష్ఠుగూ
 రుండే - బంగరుపతముల్లచె వలువలుబరపించే - రా

మునియుంచి - వశిష్టభూమిజతెమ్మనిబలికే - శశిముఖు
 ఖుల్లందరు సఖియకు తలకురులార్పిరి - బాగుగా
 చెంగొవి చీర సీతాంగన కమరగకట్టిరీ - చంద్రకా
 వీ పట్టురవికె దొడగిరి వేడుకతో - కాటుకకన్తురితి
 లకము నెలతకుసూటిగదీర్చి - ఛాయగలాబంగా
 రపు నెలతకు అద్దముజూపి - రవముత్యములుకచ్చులు
 రవమించినకుంఠేహృదగదగనందెటిదండలురవ
 కంకణములుమెరయా - ఒప్పుగబన్న స్వరములుము
 త్యమువేరులుబెట్టిరీ - ముక్కుకుముంగురబెట్టిరీ ము
 గిదకుశ్యంగారించిరి - అచ్చమల్లెలుదెచ్చి అతివకు
 కొప్పిడుదుర్గా ఆభరణంబులుదెచ్చి అలంకరించిరి
 వేడుకలా - తరుణీమణులందరును - సీతాంగననుదో
 డితెచ్చి - శ్రీరాముని సరసాతరుణీనిలుపుదురూ -
 హోమామపుద్రవ్యములన్ని నీమముతోదెప్పించి - రా
 మునిచేవాశిష్ట హోమామములువేల్పించే - వ్రతము
 నఅధిపతియై రాముండుతివతో హోమామములేల్చే -
 నారికేళములూమంచి కదలిఫలములతోను - సతివ
 తులచేతసుయపుడూ ఫలదానములు యిప్పించిరి -
 అతివలు ఆశీర్వాదింపుతు హారతులేత్తిరి. రామచంద్ర॥

సీతాసమేతాయ శ్రితమునోల్లాస - సీతవాక్యాయ
 అతీర్థలాయ రాతనాతిగజేసిరక్షించుజగము
 లను - డాతవై పోచుడశరధసుతాయ జయమంగ
 శంనిత శిశుభమంగళం || మౌనితోజనుడెంచి మఱు
 రక్షణముజేసి శిశునివిద్వరచి సీతనుపరించి - భువిను
 న్న ధగునయొధ్య పురికిజనుడెంచు - కౌసల్యగారా
 బుపట్టికిపుడూ || జయమంగళం నిత్యశుభమంగళం ||
 ౧ మచయ్యునకిపుడు రాజ్యాభిషేకంబు 'తాయవ
 తేననిరాజుచెప్పగాను - తామనంబునకై కతనవర
 ముండంగ ధూమిపై పొలిస పుష్పాయశుడతా - జ
 పితృవాక్యముజరుప ధాత్రీసనులకెల్ల - యుతమం
 బనుచుతనయునిదతోడ - చితమునయొచించిచి
 న్న తమ్మునితోడ - పట్నంబు వెడలినాపరమాతృకూ -
 జయమంగళం || సకలరాక్షసకోటి సంహారమొన
 రించి - అకలంకమగుసీతసదనమిచ్చా - శుభకర
 ముగదోడ్కొనుచు శుభముతమునందుచేకొ
 నియె పట్టాభిషేకమపుడు || జయమంగళం ||

—*మంగళ హారతి.*—

మంగళం సీతకూ మరెనొకమాతకూ మంగ
 శ్శంబిందిరావర్తపుత్రకి జయమంగళం నిత్యశుభమం
 గళం || తులసీపనములతోను వేదపత్తెబుట్టి తం

డ్రివరముగొనితపముదేసి - రావణునుగోరెనని.
 రమణిదేహమువిడచి లంకలోబుట్టిస్తారమృతికిపుడు
 జంతు || పక్షములలోబుట్టి పంజ్జీకంతుని శత్రాయుం
 చి వచ్చిమిథిలలోను - జనకునింటావెరిగి వారివి
 ల్లుయెత్తినా అతివకిపుడు || జయ || తాటకిని గొట్టియూ
 జరొనియాగముగాచిరాతినాహల్యసూగాజేసినచ్చు
 తులనుయూహించివెల్లడాడిపరశురామునిభంగప
 రసించివచ్చిసాభామకిపుడు || జయ || కైకవరముగొ
 నికొసలకుయ్యేగియోవారినిజంపించితా - గూర్చి - ను
 గ్రీవుకుపట్నముకట్టించినిలిపినాకాంతకిపుడూ || జ ||
 లంకలో చెరయుండీ రావణునిజంపించి కుంభక
 ణాదులను గూలనేసి శరణన విభీషణుని లంకా
 ధిరాజ్యముచారబోయించినారమణికిపుడూ || జ ||
 అచ్చటినుంచివచ్చివరములోప్పగించి - అయోధ్య
 వట్నముఅవుడుయేలీ - కొసల్యజూడగా ఘనముగ
 వట్టాభిషేక మొందినట్టిచేడెకిపుడు - జయమంగ
 లం నిత్యశుభమంగళం ||

అత్తయిఅయ్యుద్ధాపురిముత్తైదులుబంధువులూ-

చిత్తడిధనములుదెచ్చిరి చిత్తజనకవడికి - కొసలూ

కైకాసుమిత్రులసూ పుడమిపట్న పూచారూవడి
 నింపుదుర్భాసతులూ - దక్షిణతాంబూలమ్ములుపచ్చిన
 భూసురులకుసూ హెచ్చుగచీరెలుహాధములూవచ్చి
 నస్త్రీలకునితూ ఇంద్రాహులకుదాదులకూ - చెలి
 కతైలకూ బాలురకూ పచ్చనిపట్టుచీరెలు జనకుడు
 తాజదిపించె రాముని తల్లికిదండ్రీకిభూమిజతల్లిదం
 ద్రీకిని అరుంధతివశిష్ఠ మొదలుగ బెద్దలకండరికపు
 డు మొక్కుచు వారిచేతను పెక్కుదీపెనలందుకొ
 నుచూ చక్రధరుడులేచాదిక్కులు వెలుగగజూచె
 లోకాలోకమ్ములకూ యేకముగవిందులుజేసి - శ్రీ
 కాంతునిశోభనమిదిచెన్ను మీరగా రామచంద్రా
 రామునికి కేళీగృహమును మేలిమితో శృంగారిం
 చి - ప్రేమజ్ఞానకి పాన్పు కావెందురె || రా || ఇంద్ర
 గోపపట్టుపరుపూ - అందముతోపరిపించి - చంద్ర
 కావీతలగడలూ - ఇరుగడలుంచిరె || రా || పరువువె
 మెత్తనమంచి - సరససల్లాపము నెయ్యామీకుసంభ్ర
 ముగాచే శ్రీరామచంద్రా ' కర్పరతరువులగాలి
 అప్పుడువినరగపువులా తల్పముమంచముమీదకినొ
 ప్పులొలుకడా || రా || పానువుపైగూర్చున్నా - పరం
 జ్ఞానిశ్రీరామూమిక్కిలి పోగులకాంతా - చేక్కిళ్ళు

మొరసెనే రామచంద్రా॥ రాముని కేళిగృహముకు

మేలిమైనస్తువులూ - చాలాపట్టించెను వేడుకతోకా

సల్యా - మేలిమైన దాళిమూ ఫలములు చూతఫలము

లసూ ఫలముల మిక్కిలిచాలా చిత్రపుఫలములు

దొత్తురెరామచంద్రా - యజ్ఞానఫలములు కిచ్చిలిక

మలాఫలములసూ - చెరుకుల కట్టలసూ పచ్చి

దోసపింజలసూ అచ్చుగతేనెతోసలూ చీట్టిబెల్లాసూ

చ్చుత॥ రా॥ రంగుగసీతతోసూ నాడెటి రంగైనా

నిమ్మాపండ్లూ - వాసనవెలగాపండ్లూ సీతకుప్రేమ

నే॥ రా॥ ముత్యపుసున్న ముసుంచిపచ్చలసున్న పు

కాయ తెచ్చియుంచెనెరామచంద్రా - రంజిల్లు

యవరంజీ మేలిమైన పన్నీరూ - చాలాదెప్పించుం

చెను వేడుకతో - కౌసల్యాకొడుకుకోడలువచ్చి కౌ

సల్యాకు మొక్కిడెను - తనకుమనమలరగను దీ

వించెకోడలి - ఓకాంతామణిసీతో సీకాంతుడుప

లికిననూ - పరకాంతలకెరిగించకు ఓకాంతామణిసీవు

రాజకొనూతెనుదోడుకు రాజాంగనలంధూరూ

తేజముతోమందిరములకు రాజీవాక్షులులేచిరి - స

ల్లాపపు గృహమూర్రఘువల్లభునిచ్చించి - పెల్లగగ

లిపీవచ్చిరి వేడుకతో రామచంద్రా నెలతవుండు

మానీసవ్యతునంగనజేర్చి - నెలతలునవ్వగజ్జనకివ

ణకుతున్న దే రామచంద్రా - తలుపులుదగ్గరాసీతా
 ముసిముసినచ్చలునవ్వి అతిలజ్జంపుచు సీతాఅక్కడ
 నిలచెనేరామచంద్రా అంగుశ్యేమునరత్న పుడింగ
 రమపుడుదీసిఅంగసముందరవేసి ఉపాసంగుతు తె
 మ్మనె - రామచంద్రా - పతియాజ్ఞకుమీరకను అతిభ
 యమున ఉంగరమూ సతిగొని తెచ్చియిచ్చి చను
 ముజేసెనే - రా - సీతనుకొడలపైకిరమ్మని నిమ్మప
 లమ్మలిచ్చి - అమ్మరొలాలించి పరబ్రహ్మమైన - రా -
 వెలసినప్పుడేదేహము క్షణమాత్రమున వాడినను
 అన్యజయెంతనుకుమారిని హరిహరియన్నె - రా -
 చాలులెమ్మనిచెయిబట్టుకు నీలవణుడుజానకిని -
 లదయతోనప్పుడు - సతిలాలించెనే - రా - చాలులె
 మ్మనిచెయిబట్టుకు నీలవణుడు - జానకినిసొగటాలా
 డుదుమూరమ్మనే - రా - తిత్తికితీమంచగాదిది చ
 క్కుసొగడభారాయనుచు భారబిత్తిదుగయనితో
 మిడిదియనుచును తగునాడె పంచెములుఆటనోడె
 నూరాముడు సీత గెలచెనే - రా - కోటిదీవ్యముతె
 మ్మనిసీత బలెకెనే - రా - సకలరాజ్యవైభోగము స్య
 తిసేవాడనుగానా - సకలమునీదేయనుచుసతినిలాలిం
 చెనె - రా - సీతనీవంటి స్త్రీలతో రాతిపగలుకూడు
 నా - ఆకలిదప్పికబాసును - వేడుకతో సీతసమ
 తా - పాడినవిన్న గానీ ఇష్టసంపదలు వైభోగములి
 చ్చిరక్షించునె రామచంద్రా ॥ సంపూర్ణము

10508

